

עידכונים כלכליים

דף מידע כלכלי לאיגודים המקצועיים

1. המשק במחצית הראשונה של 2013 – מצב של המתנה, בעמדה די נוחה...

נתוני הכלכלה במחצית הראשונה של 2013 מצביעים על יציבות, ברמת פעילות נמוכה יחסית – עליה מתונה בתוצר העסקי (3.4%), ביצוא (3.1%), ובהוצאה לצריכה ציבורית (3%), וכן עליה ניכרת בהוצאה לצריכה פרטית (4.5%), אך גם ירידה של כ- 5% בהשקעות בנכסים קבועים. מנגד, שוק העבודה מפגין חוסן מסוים, עם רמת אבטלה נמוכה יחסית, של 6.1%, ועם עליה בשכר הממוצע (1.3% ריאלי, בחודש יולי) לרמה של כ- 9,629 ₪ לחודש בממוצע ענפי (כאשר בקצה הנמוך של הממוצעים נמצא ענף האירוח והאוכל, עם 4,167 ₪ לחודש, ובקצה העליון נמצא ענף הכרייה והחציבה, עם 22,012 ₪ לחודש). גם מספר המשרות במשק רשם גידול (0.5% בחודש יוני).

יציבות הכלכלה ורמת הפעילות הכלכלית הממותנת של המשק משתקפות גם בסקרי "אמון הצרכנים" ו"הערכת מגמות בעסקים" של המנהלים, שמראים על שיפור קל המצב הרוח הכללי (הערכות ועמדות לגבי העתיד הקרוב). עם זאת, מצב רוח זה נמצא עדיין באזור הפסימי. בהקשר זה אפשר לציין גם את נתוני הכלכלה העולמית, שמראים מגמה של שיפור קל ותורמים בכך את חלקם לנסיגה בפסימיות שמאפיינת תקופה די ארוכה את האווירה הכללית במשק.

מבחינת המדינה זהו מצב נוח למדי לניהול מדיניות הכלכלית ולנקיטת יוזמות מדיניות שעשויות לחזק את המגמות החיוביות במשק, במיוחד לאור גביית מסים מוצלחת עד כה. עם זאת, לפי שעה הדיבורים של קברניטי המשק עולים על המעשים והתוצאות.

2. מגזר הגמלאים – הסבא והסבתא זקוקים לאבא...

לרגל יום הקשיש הבינלאומי שחל ב-1 באוקטובר השנה פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מבחר נתונים על אזרחי ישראל בני 65 ומעלה, נכונים לשנת 2012. נתונים אלה מזכירים לכולנו כי מדובר במגזר גדול יחסית (833 אלף איש ואישה), בעל זכויות אזרחיות רבות ובעל צרכים מיוחדים (ראה נספח), שממשלות ישראל לדורותיהן לא נתנו עליו את הדעת מספיק – קרי, ביצירת תנאי מחיה נאותים למענם, שירותי קהילה ורווחה הולמים, ושירותי בריאות התואמים את צרכיהם הייחודיים.

העלייה המתמדת בתוחלת החיים, ומכאן הגידול הצפוי באוכלוסיית הקשישים בישראל, מהווים כבר עתה אתגר גדול בפני המדיניות הכלכלית-חברתית של הממשלה, והם יוסיפו להוות אתגר רציני גם בעתיד. הכלכלה והציבור הרחב (דעת הקהל) בארץ בשלים למשימה החשובה, ויש לקוות שגם קברניטי המשק יענו לאתגר.

3. מידע שימושי

א. הארכת התקופה של מתן הטבות במס לעובדים במשמרת שניה ושלישית

שר האוצר העביר לוועדת הכספים של הכנסת, תקנות אשר מאריכות את התקופה למתן הטבות במס לעובדים במשמרת שנייה ושלישית במפעלים תעשייתיים, עד לתום שנת המס 2013. סכום הזיכוי במס לפי התקנות לא עילה על 11,040 ₪ לשנה (בערכי שנת 2013)

(חוזר רשות המיסים בישראל מיום 18 ביולי 2013)

ב. תקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח) (תיקון), התשע"ג – 2013

בתיקון לתקנות הביטוח הלאומי מיום 29.7.2013 נקבע שינוי בתקופת הפטור מדמי ביטוח למי שמלאו לו 18. התיקון קובע כי תקופת הפטור תהיה מהמועד שבו מלאו 18 שנה ועד הגיוס לצה"ל/שירות לאומי.

ג. מדד המחירים לצרכן לחודש אוגוסט 2013

מדד המחירים לצרכן עלה ב-0.2 אחוז בחודש אוגוסט 2013, בהשוואה לחודש יולי 2013. מתחילת השנה עלה המדד הכללי ב-1.8 אחוזים, והמדד ללא דיור ב-1.3 אחוזים.

* לשאלות הבהרה, וייעוץ ניתן לפנות בדואר אלקטרוני פנימי או בטל' 03-6921129/1229 לדליה עצמון או לשגיא ינקו.

מחקר נתונים המאפיינים את מצב הקשישים

- חלקם של בני 65 ומעלה באוכלוסייה עומד על כ- 10%, אך על פי התחזיות עד שנת 2035 חלקם באוכלוסייה יעלה ל- 14.6%
- כמחצית מבני 65 ומעלה הם מעל לגיל 75
- כ- 83% מהגברים בני 65 ומעלה גרים עם בת זוג, זאת בהשוואה ל-47% בלבד מהנשים בגיל זה שגרות עם בן זוג
- בשנת 2012, 16.7% מבני 65+ השתתפו בכוח העבודה (24.8% בקרב גברים ו- 10.4% בקרב נשים)
- 50% מבין המועסקים בגילי 65+ עובדים במשרה מלאה – 60.4% מקרב הגברים לעומת 31.1% מקרב הנשים
- רק ל- 46% מבני 65 ומעלה שאינם מועסקים יש הסדר פנסיה, לגברים (59%) יותר מנשים (37%)
- ההוצאה לנפש לתצרוכת בקרב הקשישים גבוהה מההוצאה בכלל האוכלוסייה (6,813 ₪ לעומת 4,176 ₪, בהתאמה)
- אחוז ההוצאה על סעיף הבריאות גבוה יותר במשקי בית של קשישים לעומת כלל האוכלוסייה – 8.8% במשקי בית של קשישים, לעומת כלל האוכלוסייה 5.3%. בנוסף, כ- 57% מהקשישים מגדירים את עצמם כחולים לעומת כ- 18% באוכלוסייה הכללית
- אוכלוסיית בני 65 ומעלה מהווה כ- 20% מתוך סך כל הרשומים במחלקות לשירותים חברתיים, לעומת כ- 10% מכלל אוכלוסיית ישראל
- קרוב למחצית מבני 65 ומעלה התגוררו במחוז המרכז ובמחוז תל אביב